

REGULAMIN DYPLOMOWANIA NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA na kierunku *ARCHITEKTURA*

Niniejszy regulamin jest zbiorem zasad realizowania procesu dyplomowania na kierunku *architektura* w PWSZ w Nysie. Oparty jest na *Regulaminie studiów PWSZ w Nysie* oraz uwzględnia specyficzne zasady dla kierunku studiów *architektura*.

PRACA DYPLOMOWA

§ 1

1. Praca dyplomowa inżynierska opracowywana w semestrze VI i VII jest najważniejszą samodzielną pracą studenta, kończącą cykl dydaktyczny studiów na kierunku *architektura* pierwszego stopnia i powinna dotyczyć problematyki zgodnej ze specyfiką kierunku nauczania, w szczególności obranej przez studenta specjalności.
2. W pracy dyplomowej powinna być wykorzystana wiedza zdobyta uprzednio w ramach wykładów, ćwiczeń tablicowych, seminariów, a także zajęć laboratoryjnych i projektowych. Praca dyplomowa jest sprawdzianem stopnia opanowania tej wiedzy, umiejętności syntezy wiadomości i zastosowania ich do rozwiązywania konkretnych problemów. Koncepcja pracy dyplomowej wynika z ogólnych założeń sylwetki absolwenta kierunku *architektura*, obranej specjalności dyplomowania oraz Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Praca dyplomowa powinna być opracowaniem podejmującym rozwiązanie konkretnego problemu/zadania projektowego o charakterze architektonicznym, urbanistycznym lub planistycznym w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań środowiska przyrodniczego, społeczno-kulturowego i zbudowanego. W przypadkach szczególnych dopuszcza się również prace o charakterze teoretycznym rozwijające lub pogłębiające stosowane w dziedzinie architektury metody projektowania, teoretyczne rozwiązania techniczne, itp.
4. Student przystępujący do opracowania pracy dyplomowej ma wiedzę i umiejętność konstruowania pracy dyplomowej, w tym logicznej analizy obiektów architektonicznych, zespołów urbanistycznych i planów zagospodarowania przestrzennego o funkcjach zbliżonych do podjętej w pracy dyplomowej problematyki.
5. Pracę dyplomową opracowuje każdy student indywidualnie. Wyjątkowo (na wniosek promotora za zgodą Dziekana wydziału) możliwe są też opracowania w zespole 2-osobowym. W takim przypadku promotor zobligowany jest rozdzielić zakres tematyczny pracy w taki sposób, aby możliwa była indywidualna ocena każdego ze studentów, uwzględniająca wiedzę, umiejętności i kompetencje wymagane na etapie złożenia pracy dyplomowej.
6. W przypadkach szczególnych i uzasadnionych student może ubiegać się o zmianę promotora lub też jego zmiana występuje wskutek przyczyn formalnoprawnych. Decyzję o zmianie promotora podejmuje Dziekan wydziału.

§ 2

1. Zgodnie z § 42 ust. 3 *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie* student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do 28 lutego każdego roku.
2. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek promotora lub na wniosek studenta, możliwe jest złożenie pracy w terminie późniejszym. O przesunięciu terminu złożenia pracy dyplomowej decyduje Dziekan wydziału, na podstawie opinii promotora. Termin, o którym mowa, może być przesunięty nie więcej niż o trzy miesiące od terminu określonego w pkt. 1.
3. W przypadku, gdy data obrony, na wniosek studenta, zostanie wyznaczona wcześniej niż 28 lutego, student zobowiązany jest złożyć komplet dokumentów, wymienionych w „Wzruskach przystąpienia do obrony pracy dyplomowej” (*Załącznik nr 1*), na trzy tygodnie przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego.

4. Terminy egzaminu dyplomowego podawane są do wiadomości najpóźniej do końca stycznia każdego roku. Ustala się dwa podstawowe terminy obron: do końca marca, a w odniesieniu do warunków pkt. 2, do końca czerwca.
5. W przypadkach szczególnych decyzję o dodatkowym terminie obron podejmuje Dziekan wydziału w oparciu o opinię promotora.
6. Szczególną uwagę należy zwrócić na respektowanie wymagań prawa autorskiego. Wszystkie prace podlegają kontroli w związku z wprowadzeniem w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie procedury antyplagiatowej weryfikacji prac dyplomowych.

§ 3

1. Zakres pracy dyplomowej inżynierskiej obejmuje spójne ze sobą części: projektową A oraz opisową B.

A. Część projektowa zawiera:

- a. część rysunkową projektu dyplomowego wykonaną w technice trwałej na usztywnionych planszach formatu 100×70 cm (min. 6 plansz) i złożoną w teczce, w zakresie pozwalającym na odczytanie idei rozwiązań planistycznych, urbanistycznych oraz funkcjonalno-przestrzennych zagospodarowania terenu działki oraz projektowanych obiektów architektonicznych, w postaci rzutów, przekrojów, elewacji/widoków, detali architektoniczno-budowlanych, schematów ideowych, etc. (plansze mogą stanowić formaty niezależne, jednak ujęte w harmonijny i spójny sposób lub tworzyć zespół plansz łączących się w jeden obraz – maksymalne połączenie 3 plansz jako jeden zestaw),
- b. makietę (wykonaną w technice trwałej) dotyczącą całości lub części opracowania dyplomowego oraz minimum 3 wizualizacje wykonane w zakresie i formie ustalonej w porozumieniu dyplomanta z promotorem,
- c. wersję cyfrową stanowiącą kompendium pracy dyplomowej w formacie 100×200 cm (szerokość × wysokość), w rozdzielczości min. 300 dpi, przygotowaną do wydrukowania w postaci banera (bez konieczności drukowania).

B. Część opisowa (o objętości 30÷40 stron) zawiera:

- a. stronę tytułową (zgodną z przyjętym w PWSZ w Nysie wzorem),
- b. spis treści,
- c. określenie celu i zakresu pracy,
- d. wprowadzenie (uzasadnienie podjęcia problematyki pracy, ogólna informacja o przedmiocie pracy),
- e. wskazanie podstawy prawnej i materiałów wyjściowych do projektowania (np.: MPZP – Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, WZiZT – Warunków Zabudowy i Zagospodarowania Terenu, form prawnej ochrony konserwatorskiej i obowiązujących wytycznych konserwatorskich, map hipsometrycznych, geologicznych, i innych) lub też wykazanie, że celem pracy jest opracowanie materiałów będących podstawą do opracowania ww. dokumentów formalno-prawnych, czy też wskazanie, że praca ma charakter opracowania wariantowego względem ustaleń ww. dokumentów formalno-prawnych,
- f. analizę lokalnych uwarunkowań środowiska przyrodniczego, społeczno-kulturowego i zbudowanego (w granicach opracowania i szerszym kontekście), analizę form i zakresu ochrony konserwatorskiej wraz z wyszczególnieniem elementów chronionych i możliwych do przekształcenia dla budynków, zespołów i obszarów będących pod ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków, ewidencji gminnej lub wojewódzkiej, zapis ochrony obszarowej w MPZP),
- g. opis przyjętych rozwiązań urbanistycznych (projekt zagospodarowania przestrzennego/projekt zespołu urbanistycznego/projekt zagospodarowania terenu działki),
- h. opis rozwiązań architektoniczno-budowlanych (funkcjonalno-przestrzennych, konstrukcyjno-materiałowych oraz kompozycyjno-plastycznych), ponadto informacje dotyczące rozwiązań instalacyjnych, zabezpieczenia ppoż., przystosowań uwzglę-

- dniających osoby niepełnosprawne, elementów chronionych pod względem konserwatorskim, itp.
- i. opis wybranych, zobrazowanych na schematach, trzech rozwiązań architektoniczno-konstrukcyjnych związanych z wykorzystaniem energii odnawialnych,
  - j. opis wybranych detali rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych, technologicznych, itp., adekwatnych do wybranej specjalności dyplomowania,
  - k. opis wybranych min. trzech konstrukcyjnych detali projektowych,
  - l. podsumowanie uzasadniające przyjęte rozwiązania urbanistyczne, architektoniczne i konstrukcyjne, zawierające wnioski z przeprowadzonego procesu projektowania,
  - m. bibliografię ze szczególnym uwzględnieniem źródeł uwzględniających problematykę pracy dyplomowej,
  - n. netografię z podaniem daty pozyskania źródła,
  - o. spis rysunków i tabel,
  - p. komplet pomniejszonych do formatu A3 plansz z części graficznej pracy,
  - q. oświadczenie, o którym mowa w pkt. 7.
2. Całość pracy dyplomowej, składającej się z części A i B, należy zapisać w wersji elektronicznej, tj. na nośniku cyfrowym.
  3. Część opisową należy wykonać w 3 egzemplarzach, które należy złożyć w dziekanacie, na trzy tygodnie przed terminem egzaminu dyplomowego. Jeden egzemplarz (przeznaczony dla celów archiwalnych) musi być wydrukowany dwustronnie i oprawiony w miękką okładkę z płaskim grzbietem, metodą klejoną lub trwałego bindowania grzbietem stalowym.
  4. Wymagania edytorskie części opisowej: czcionka Times New Roman, wielkość czcionki podstawowej 12 pkt, pojedynczy odstęp między wersami, marginesy 2,5 cm, wyrównanie tekstu do marginesów, tytuły rozdziałów czcionka pogrubiona 14 pkt, strony numerowane.
  5. Warunkiem zaliczenia pracy dyplomowej w drugim semestrze dyplomowania jest przedstawienie opiekunowi pracy dyplomowej przygotowanej do złożenia w dziekanacie.
  6. W wypadku, gdy student nie złożył pracy dyplomowej w regulaminowym terminie, stosuje się ustalenia *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie*.
  7. Przed obroną pracy dyplomowej student wypełnia oświadczenie (wg podanego wzoru) dotyczące samodzielności wykonania pracy oraz zgodności treści pracy, zapisanej na nośniku elektronicznym, z treścią zawartą w wydrukowanej wersji. Oświadczenie to powinno stanowić ostatnią stronę w każdym egzemplarzu pracy dyplomowej.

SEMINARIUM DYPLOMOWE

§ 4

1. Dwa ostatnie semestry na kierunku *architektura* są semestrami dyplomowymi.
2. Decyzję o rejestracji na przedostatni i ostatni semestr dyplomowy studiów pierwszego stopnia na kierunku *architektura* z długim punktowym podejmuje Dziekan wydziału.
3. Warunkiem przyjęcia tematu pracy, w której zakres wchodzi budynek, zespół lub obszar będący pod ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków, ewidencji gminnej lub wojewódzkiej, zapisy w MPZP, inne formy ochrony), jest zaliczenie kierunkowych zajęć z zakresu ochrony zabytków w wymiarze co najmniej 90 godzin.
4. Przed rozpoczęciem pierwszego semestru dyplomowego student wnioskuje o wyborze promotora pracy. W przypadku nadmiaru liczby kandydatów dla wybranego promotora o ostatecznym zakwalifikowaniu studenta do opiekuna pracy dyplomowej decyduje ranking ocen z semestrów 1÷4.
5. Warunkiem zaliczenia Seminarium Dyplomowego w semestrze 6 jest:
  - a. udział w indywidualnych spotkaniach z promotorem pracy, których efektem jest ustalenie tematu pracy oraz spełnienie innych podanych przez promotora warunków,
  - b. udział w zajęciach *Metodyka prac dyplomowych oraz formalne aspekty konstruowania prac dyplomowych*, w wymiarze godzin wyznaczonym przez Dziekana wydziału,
  - c. złożenie promotorowi części analitycznej pracy dyplomowej składającej się z:
    - uzasadnienia wyboru tematu pracy,

- analizy literaturowej podjętej w pracy dyplomowej problematyki,
  - analizy uwarunkowań lokalnych projektowanego obiektu lub zespołu obiektów architektonicznych, zespołu urbanistycznego, planu zagospodarowania przestrzennego,
  - wstępną koncepcję projektowanego obiektu/zespołu obiektów architektonicznych, zespołu urbanistycznego, planu zagospodarowania przestrzennego,
- d. dostarczenie do dziekanatu wypełnionej *Karty Pracy Dyplomowej (Załącznik nr 4)*, potwierdzonej przez promotora przed zakończeniem pierwszego semestru dyplomowania (złożenie karty jest warunkiem zaliczenia bieżącego semestru),
6. Podstawą zaliczenia Seminarium Dyplomowego w semestrze 7 jest udział w indywidualnych spotkaniach z promotorem oraz spełnienie ustalonych przez niego warunków formalnych i merytorycznych.

ZASADY I KRYTERIA OCENY PRAC DYPLOMOWYCH

§ 5

1. Prace dyplomowe oceniane są przez Komisję Egzaminu Dyplomowego w oparciu o ocenę promotora i recenzenta – wyznaczonych przez Dziekana wydziału spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora, adiunkta lub wykładowcy oraz ocenę sposobu zaprezentowania pracy podczas obrony.
2. Opinie promotora i recenzenta są opracowane na odpowiednich formularzach w formie wydruku komputerowego (*Załącznik nr 3*).
3. Termin składania opinii ustala się najpóźniej na tydzień przed egzaminem dyplomowym. Opinia pracy dyplomowej jest jawna i udostępniana dyplomantom przed dniem obrony pracy dyplomowej.

§ 6

Podstawowymi kryteriami oceny prac dyplomowych, stosowanymi w tych opiniach, są:

- a. dobór problematyki, cel i zakres pracy,
- b. analiza literaturowa problematyki pracy,
- c. analiza uwarunkowań lokalnych,
- d. analiza form i zakresu ochrony konserwatorskiej wraz z wyszczególnieniem elementów chronionych i możliwych do przekształcenia dla budynków, zespołów i obszarów będących pod ochroną konserwatorską (dla tematów, w których podejmowane jest przekształcanie i adaptacja obiektów zabytkowych),
- e. realizacja celów projektowych w zakresie rozwiązań urbanistycznych, architektonicznych, konstrukcyjno-materiałowych, detali architektoniczno-budowlanych, konstrukcyjnych i ekologicznych,
- f. warsztat graficzny pracy,
- g. układ pracy i jej kompletność,
- h. poprawność stylistyczno-językowa,
- i. dobór i wykorzystanie źródeł, w tym obcojęzycznych,
- j. oryginalność pracy,
- k. możliwość wykorzystania wyników pracy w praktyce.

§ 7

Przy ocenie prac dyplomowych stosuje się oceny wg *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie*.

EGZAMIN DYPLOMOWY

§ 8

1. Do egzaminu dyplomowego student przystępuje po spełnieniu wszystkich warunków przystąpienia do obrony pracy dyplomowej (*Załącznik nr 1*).
2. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym lub pisemno-ustnym.
3. Egzamin polega na odpowiedzi na wylosowane pytania: 2 z pytań ogólnych oraz 1 z pytań szczegółowych dotyczących studiowanej specjalności (*Załączniku nr 2*).

4. W egzaminie dyplomowym uczestniczy 1 student, który po wylosowaniu pytań z pełnej listy (*Załącznik nr 2*) ma max. 10 minut na przygotowanie się do odpowiedzi.
5. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego komisja ustala końcową ocenę z egzaminu dyplomowego.
6. Po pozytywnym zaliczeniu egzaminu dyplomowego student przystępuje do prezentacji pracy dyplomowej w oparciu o prezentację multimedialną, plansze oraz makietę. Obrona pracy dyplomowej rozpoczyna się przedstawieniem oceny pracy studenta przez promotora, następnie przez recenzenta, opinii członków Komisji egzaminu dyplomowego oraz zainteresowanych osób, po czym student ustosunkowuje się do zgłoszonych uwag.
7. Przy ustalaniu końcowej oceny pracy dyplomowej oraz przy ocenie odpowiedzi na pytania, stosuje się oceny określone w *Regulaminie studiów PWSZ w Nysie*.
8. Ostateczny wynik studiów ustala Komisja egzaminu dyplomowego. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są:
  - średnia ważona ocen za cały tok studiów,
  - ocena pracy dyplomowej,
  - końcowa ocena egzaminu dyplomowego.
9. Komisja egzaminu dyplomowego sporządza protokół egzaminu dyplomowego wg ustalonego dla PWSZ w Nysie wzoru.

§ 9

1. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy dyplomowej jest zdanie egzaminu dyplomowego.
2. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z części dotyczącej podanych zagadnień ze studiów w egzaminie dyplomowym, student zdaje powtórny egzamin.
3. Dla studenta, który uzyskał z egzaminu dyplomowego ocenę niedostateczną, lub nie przystąpił do tego egzaminu z przyczyn nieusprawiedliwionych, Dziekan wydziału wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny.
4. Powtórzenie zajęć dydaktycznych jest odpłatne, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach odrębnych.

§ 10

1. Ukończenie studiów następuje po zdaniu egzaminu dyplomowego i obronie pracy dyplomowej z wynikiem co najmniej dostatecznym.
2. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego stopnia, uzyskując tytuł inżyniera architekta.

ARCHIWIZOWANIE PRAC DYPLOMOWYCH

§ 11

1. Prace dyplomowe są archiwizowane w Uczelni w postaci papierowej (w teczce akt osobowych absolwenta) oraz w wersji elektronicznej.
2. Ponadto prace dyplomowe archiwizowane są w części graficznej oraz w formie makiet, od daty ostatniej do następnej oceny programowej.

ZAŁĄCZNIKI

§ 12

Załącznikami do Regulaminu dyplomowania na studiach pierwszego stopnia na kierunku *architektura* są:

- *Załącznik nr 1: Warunki przystąpienia do obrony pracy dyplomowej,*
- *Załącznik nr 2: Zagadnienia do egzaminu dyplomowego,*
- *Załącznik nr 3: Formularz opinii promotora i recenzenta,*
- *Załącznik nr 4: Karta Pracy Dyplomowej.*